

• علت غیرفعال کردن وقفه چیست؟ توابع `pushcli` و `popcli` به چه منظور استفاده شده و چه تفاوتی با `cli` و `sti` دارند؟

غیرفعال کردن وقفه‌ها برای اطمینان از اجرای صحیح و بی‌وقفه کدهایی که نیازمند کنترل کامل CPU هستند، انجام می‌شود. این فرآیند به سیستم اجازه می‌دهد که هنگام اجرای یک بخش حساس از کد، وقفه‌ای توسط سخت‌افزار یا نرم‌افزار رخ ندهد و باعث اختلال در اجرای آن بخش نشود.

توابع `pushcli` و `popcli` برای مدیریت دقیق‌تر وقفه‌ها استفاده می‌شوند. این توابع برخلاف دستورهای استاندارد `cli` و `sti` که فقط وقفه‌ها را به ترتیب غیرفعال یا فعال می‌کنند، وضعیت فعلی وقفه‌ها را ذخیره و بازیابی می‌کنند. این ذخیره‌سازی و بازیابی به سیستم اجازه می‌دهد که با اطمینان بیشتری وقفه‌ها را برای مدت کوتاهی غیرفعال کند و سپس به حالت قبلی بازگرداند.

تابع `pushcli` وضعیت وقفه را در فلگ وقفه ذخیره می‌کند و سپس در استک پوش می‌کند. این فرآیند کمک می‌کند تا تعداد دفعاتی که وقفه‌ها غیرفعال شده‌اند را داشته باشیم.

تابع `popcli` وضعیت فلگ وقفه را از استک می‌خواند و اگر غیرفعال بود آن را می‌خواند.

توابع `pushcli` و `popcli` برخلاف `cli` و `sti` یک سیستم شمارشی دارند که مشخص می‌کند وقفه‌ها چند بار غیرفعال شده‌اند و در صورتی که این شمارنده به 0 برسد وقفه‌ها فعال می‌شوند که روش ایمن تری در سناریوهای پیچیده مانند `spinlock` است.

• حالات مختلف پردازنده‌ها در `xv6` را توضیح دهید. تابع `sched` چه وظیفه‌ای دارد؟

حالات مختلف پردازنده‌ها در `xv6`:

1. **UNUSED**: پردازنده‌ای که هنوز تخصیص داده نشده یا قبلاً اجرا شده و منابع آن بازپس‌گیری شده‌اند.
2. **EMBRYO**: حالتی که پردازنده تازه ایجاد شده است اما هنوز آماده اجرا نیست. این حالت زمانی رخ می‌دهد که یک پردازنده جدید با استفاده از سیستم‌کال `fork` ساخته می‌شود.
3. **SLEEPING**: پردازنده‌ای که منتظر وقوع یک رویداد خاص است. پردازنده در این حالت به CPU نیازی ندارد و در صف انتظار قرار می‌گیرد.
4. **RUNNABLE**: پردازنده آماده اجرا است و منتظر تخصیص CPU می‌باشد. این حالت به معنای آمادگی کامل برای اجرا است، اما ممکن است به دلیل وجود پردازنده‌های دیگر در صف، اجرا نشده باشد.
5. **RUNNING**: پردازنده‌ای که در حال حاضر توسط CPU در حال اجرا است.
6. **ZOMBIE**: پردازنده‌ای که اجرای آن به پایان رسیده است اما اطلاعات مربوط به آن هنوز توسط پردازنده والد بازیابی نشده است.

وظیفه تابع `sched`

تابع `sched` مسئول تعویض پردازنده‌ها (Context Switching) در `xv6` است. این تابع بخشی از مکانیزم برنامه‌ریزی (Scheduler) است و وظایف زیر را برعهده دارد:

1. ذخیره وضعیت پردازش فعلی:

- زمانی که یک پردازش نیاز به انتظار یا متوقف شدن دارد، sched وضعیت فعلی آن پردازش (مانند رجیسترها و شمارنده برنامه) را ذخیره می‌کند.

2. انتخاب پردازش جدید برای اجرا:

- تابع sched به برنامه‌ریز (Scheduler) این امکان را می‌دهد که یک پردازش جدید از لیست پردازش‌های قابل اجرا (RUNNABLE) انتخاب کند.

3. تغییر Context به پردازش جدید:

- پس از انتخاب پردازش جدید، تابع sched وضعیت آن را بارگذاری کرده و اجرای آن را آغاز می‌کند.

-3

- یکی از روش‌های سینک کردن این حافظه‌های نهان با یکدیگر روش Modified-Shared-Invalid است. آن را به اختصار توضیح دهید. (اسلاید‌های موجود در منبع اول کمک کننده شما خواهند بود)

ابتدا توضیح می‌دهیم خط کش (cache line) چیست:

تعریف:

خط کش، یک واحد پایه‌ای برای ذخیره داده‌ها در حافظه نهان است. کش‌ها داده‌ها را به صورت قطعه‌های کوچک با اندازه ثابت (معمولاً 32، 64، یا 128 بایت) ذخیره می‌کنند که به آن‌ها خط کش می‌گویند.

حالات پروتکل MSI

1. Modified

- خط کش در این حالت تغییر داده شده است و نسخه آن در حافظه اصلی قدیمی است.
- این خط در کش پردازنده فقط به صورت محلی موجود است و هیچ کش دیگری نسخه‌ای از آن ندارد.
- اگر پردازنده دیگری نیاز به این داده داشته باشد، کش باید نسخه اصلاح‌شده را به حافظه اصلی بنویسد تا دیگر پردازنده‌ها بتوانند از آن استفاده کنند.

2. Shared

- خط کش در این حالت با نسخه حافظه اصلی هماهنگ است و توسط چندین پردازنده قابل خواندن است.
- پردازنده‌ها فقط می‌توانند این داده را بخوانند. عملیات نوشتن نیازمند تغییر حالت به Modified یا Invalid است.

3. Invalid

- خط کش در این حالت نامعتبر است و حاوی داده‌ای نیست که پردازنده بتواند به آن اعتماد کند.

- اگر پردازنده بخواد به این خط دسترسی پیدا کند، باید نسخه جدید را از حافظه اصلی یا کش دیگر پردازنده‌ها بارگیری کند.

مکانیزم عملکرد پروتکل MSI :

- پروتکل MSI با استفاده از بروزرسانی پیام‌ها بین کش‌ها و حافظه اصلی، وضعیت خطوط کش را بین پردازنده‌ها همگام‌سازی می‌کند.
- این پروتکل بر اساس دو نوع عملیات عمل می‌کند:

1. عملیات خواندن :

- اگر خط مورد نیاز در حالت **Shared** یا **Modified** باشد، کش می‌تواند داده را مستقیماً استفاده کند.
- اگر خط در حالت **Invalid** باشد، کش باید داده را از حافظه اصلی یا کش دیگر پردازنده‌ها بخواند.

2. عملیات نوشتن :

- اگر خط در حالت **Modified** باشد، داده مستقیماً نوشته می‌شود.
- اگر خط در حالت **Shared** باشد، ابتدا به حالت **Invalid** یا **Modified** تغییر می‌یابد.
- اگر خط در حالت **Invalid** باشد، کش باید داده را بارگیری کند و سپس عملیات نوشتن انجام شود.

-4-

- یکی از روشهای همگام سازی استفاده از قفل هایی معروف به قفل بلیت¹⁵ است. این قفلها را از منظر مشکل مذکور در بالا بررسی نمایید.

مکانیزم قفل بلیت:

1. ساختار قفل بلیت:

- **Now serving**: شماره پردازهای که در حال حاضر مجاز به دسترسی به منبع است.
- **Next Ticket**: شماره بعدی که منتظر دریافت اجازه دسترسی است.

2. نحوه کار:

- هر پردازه یک بلیت (یا شماره صف) دریافت می‌کند که با افزایش مقدار متغیر **Next Ticket** مشخص می‌شود.
- پردازه تا زمانی که مقدار **Now Serving** برابر با شماره بلیت آن شود، منتظر می‌ماند.
- پس از اتمام کار، پردازه مقدار **Now Serving** را افزایش می‌دهد تا پردازه بعدی بتواند دسترسی پیدا کند

- دو مورد از معایب استفاده از قفل با امکان ورود مجدد را بیان نمایید.

دیب‌گ‌سختی دارند چون وقتی یک ریس‌ه می‌تواند چند بار قفل را بگیرد ممکن است مسائلی مثل بن بست رخ دهد و نتوانیم بفهمیم کی قفل گرفته شده است.

سربار زیادی نیاز دارند زیرا یک شمارنده باید داشته باشیم که هر قفل چند بار گرفته شده است

- یکی دیگر از ابزارهای همگام‌سازی قفل Read-Write lock است. نحوه کارکرد این قفل را توضیح دهید. و در چه مواردی این قفل نسبت به قفل با امکان ورود مجدد برتری دارد.

عملکرد قفل: اجازه می‌دهد چند ریس‌ه همزمان یک منبع را بخوانند. موقع خواندن اجازه نوشتن نداریم. همچنین وقتی یک عملیات نوشتن در حال انجام است همه ی نوشتن‌ها و خواندن‌های دیگر بلاک می‌شود.

نسبت به قفل‌های با ورود مجدد concurrency بیشتری دارند چون چند خواننده اجازه ی خواندن همزمان دارند. یوتیلیزیشن ریسورس‌ها نیز در جاهایی که چندین خواننده داریم بهتر است زیرا فقط یک ریس‌ه اجازه دسترسی ندارد.